

Středa 16. prosince 2009

- d) aby v případě, že Parlament v kterékoli fázi jednání přijme doporučení ohledně postupu vyjednávání, Komise před uzavřením dané dohody zohlednila stanovisko Parlamentu,
- e) aby byl zřízen a používán interinstitucionální soupis zahrnující veškeré dokumenty, které bude Komise podávat zvláštnímu výboru podle čl. 207 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie;

*

* *

25. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a generálnímu řediteli WTO.

Omezující opatření proti určitým osobám po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost

P7_TA(2009)0111

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. prosince 2009 o omezujících opatřeních proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, o omezujících opatřeních vůči Zimbabwe a opatřeních vzhledem k situaci v Somálsku

(2010/C 286 E/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, veškeré úmluvy OSN o lidských právech a jejich opční protokoly, na mezinárodní pakt o občanských a politických právech a jeho dva opční protokoly, na Chartu OSN, a zejména její články 1 a 25 a články 39 a 41 kapitoly VII,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Evropská úmluva o lidských právech) a její příslušné protokoly a na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen Listina), která vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009, a zejména její hlavu VI nazvanou „soudnictví“,
- s ohledem na příslušná ustanovení Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii (SEU) a Smlouvu o založení Evropského společenství (SES), zejména články 75, 215 a 275 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), a na ustanovení o demokratických zásadách zakotvených v hlavě II Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na předchozí příslušná ustanovení SEU (články 3, 6, 11, 13, 19, 21, 29 a 39) a SES (články 60, 133, 296, 297, 301 a 308),

Středa 16. prosince 2009

- s ohledem na příslušné dokumenty Rady v této oblasti ⁽¹⁾,
- s ohledem na společné postoje Rady č. 2001/930/SZBP o boji proti terorismu ⁽²⁾ a č. 2001/931/SZBP o užití zvláštních opatření pro boj s terorismem ⁽³⁾, oba ze dne 27. prosince 2001, a na nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu ⁽⁴⁾,
- s ohledem na společný postoj Rady 2002/402/SZBP týkající se omezujících opatření proti Usámovi bin Ládínovi, členům organizace Al-Kajdá a Talibanu a proti dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny ⁽⁵⁾, a nařízení Rady (ES) č. 881/2002, kterým se zavádí určitá specifická opatření proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládínem, organizací Al-Kajdá a Talibanem ⁽⁶⁾, obě ze dne 27. května 2002, a na příslušný návrh Komise a text Rady ⁽⁷⁾,
- s ohledem na společný postoj 2009/138/SZBP ze dne 16. února 2009 o omezujících opatřeních vůči Somálsku ⁽⁸⁾, na příslušný návrh Komise ⁽⁹⁾ a na společný postoj 2004/161/SZBP ze dne 19. února 2004, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe ⁽¹⁰⁾, ve znění společného postoje 2008/632/SZBP ze dne 31. července 2008 ⁽¹¹⁾, a na příslušný návrh Komise ⁽¹²⁾,
- s ohledem na svá příslušná usnesení v této oblasti, a zejména své usnesení ze dne 4. září 2008 o hodnocení sankcí Evropské unie udělovaných v rámci opatření a politiky EU v oblasti lidských práv ⁽¹³⁾,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a pro lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy ze dne 16. listopadu 2007 nazvanou „Černé listiny Rady bezpečnosti OSN a Evropské unie“ a na dodatek k této zprávě ze dne 22. ledna 2008,
- s ohledem na příslušnou judikaturu Soudního dvora Evropských společenství, a zejména rozsudek ze dne 3. září 2008 ve spojených věcech C-402/05 P a C-415/05 P, *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na stanovisko evropského inspektora ochrany údajů ze dne 28. července 2009 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 881/2002, kterým se zavádí určitá specifická omezující opatření proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládínem, organizací Al-Kajdá a Talibanem,
- s ohledem na dopis předsedy Výboru pro rozvoj předsedovi Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ze dne 12. listopadu 2009,

⁽¹⁾ Sdělení pracovní skupiny poradců pro zahraniční vztahy ze dne 22. ledna 2004 nazvané „Monitorování a vyhodnocování omezujících opatření (sankcí) v rámci SZBP – zavedení útvaru Sankce v rámci pracovní skupiny poradců pro zahraniční vztahy (RELEX/Sankce)“ (05603/2004); sdělení sekretariátu ze dne 7. června 2004 nazvané „Základní zásady použití omezujících opatření (sankcí)“ (10198/1/2004); sdělení sekretariátu ze dne 2. prosince 2005 nazvané „Pokyny pro zavádění a hodnocení omezujících opatření (sankcí) v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU“ (15114/2005); sdělení sekretariátu ze dne 9. července 2007 nazvané „Omezující opatření – Osvědčené postupy EU pro účinné zavádění omezujících opatření“ (11679/2007) a sdělení pracovní skupiny poradců pro zahraniční vztahy ze dne 24. dubna 2008 nazvané „Omezující opatření (sankce) – aktualizace osvědčených postupů EU“ (08666/1/2008).

⁽²⁾ Úř. věst. L 344, 28.12.2001, s. 90.

⁽³⁾ Úř. věst. L 344, 28.12.2001, s. 93.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 344, 28.12.2001, s. 70.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 139, 29.5.2002, s. 4.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 139, 29.5.2002, s. 9.

⁽⁷⁾ KOM(2009)0187 a dokument Rady 12883/2009.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 46, 17.2.2009, s. 73.

⁽⁹⁾ KOM(2009)0393.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 50, 20.2.2004, s. 66.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 205, 1.8.2008, s. 53.

⁽¹²⁾ KOM(2009)0395.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 295 E, 4.12.2009, s. 49.

⁽¹⁴⁾ Sb. rozh. 2008, s. I-6351.

Středa 16. prosince 2009

- s ohledem na otázky ze dne 16. listopadu 2009 položené Komisi a Radě ohledně omezujících opatření (O-0135/2009 – B7-0233/2009, O-0136/2009 – B7-0234/2009),
 - s ohledem na postoj Výboru pro právní záležitosti vyjádřený v průběhu jeho schůze konané dne 3. prosince 2009 s ohledem na právní základy návrhů týkajících se aktů o Usámovi bin Ládinovi, organizaci Al-Kajdá a Talibanu, Somálsku a Zimbabwe obsažené v Lisabonské smlouvě,
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dodržování lidských práv je jednou ze základních hodnot, na nichž je Unie založena (článek 2 SEU), což odráží také její vnější činnost, neboť čl. 21 odst. 1 SEU stanoví, že „činnost Unie na mezinárodní scéně spočívá na zásadách, které se uplatnily při jejím založení, jejím rozvoji a jejím rozšiřování a které hodlá podporovat v ostatním světě: demokracie, právní stát, univerzálnost a nedělitelnost lidských práv a základních svobod, úcta k lidské důstojnosti, zásady rovnosti a solidarity a dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva“,
- B. vzhledem k tomu, že Evropská unie se zavázala bojovat proti terorismu ve všech jeho podobách, ať už se jeho původ a projevy nacházejí uvnitř nebo vně hranic Unie, přičemž při používání různých nástrojů a prostředků za tímto účelem striktně dodržuje zásady právního státu a základní práva, vzhledem k tomu, že je třeba vynaložit maximální úsilí s cílem zajistit, aby byla v této specifické oblasti plně dodržována základní práva a veškerá opatření přijatá v oblasti boje proti terorismu byla přiměřená, vhodná a účinná,
- C. vzhledem k tomu, že prostředky, jimiž Unie usiluje o dosažení výše uvedených cílů, včetně boje proti terorismu, zahrnují mj. omezující opatření (sankce) proti vládám třetích států, fyzickým či právníckým osobám, skupinám nebo nestátním útvarům; vzhledem k tomu, že OSN a EU doposud jednoznačně neprokázaly, do jaké míry byla tato opatření úspěšná při omezování financování teroristických činů, a že je také třeba přihlídnout ke značnému dopadu těchto opatření na důvěryhodnost odhodlání EU a OSN prosazovat dodržování základních práv,
- D. vzhledem k tomu, že v souladu s běžnými postupy EU ani toto usnesení nerozlišuje pojmy „sankce“ a „omezující opatření“⁽¹⁾; vzhledem k tomu, že Rada připomněla, že sankce by měly být cílené takovým způsobem, aby měly maximální účinek na chování těch, jež mají ovlivnit, a naprosto minimální nechtěné negativní humanitární dopady či nepříznivé účinky na osoby, na něž sankce nejsou zaměřeny, či na sousední země,
- E. vzhledem k tomu, že čl. 215 odst. 2 SFEU stanoví, že „pokud tak stanoví rozhodnutí přijaté podle hlavy V kapitoly 2 Smlouvy o Evropské unii, může Rada postupem uvedeným v odstavci 1 přijmout omezující opatření vůči fyzickým nebo právníckým osobám a skupinám nebo nestátním subjektům“, a vzhledem k tomu, že čl. 75 odst. 1 SFEU stanoví, že „je-li to nezbytné pro dosažení cílů uvedených v článku 67, pokud jde o předcházení terorismu a souvisejícím činnostem a boj proti nim, vymezí Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem formou nařízení rámec správních opatření týkajících se pohybu kapitálu a plateb, jako je zmrazení peněžních prostředků, finančních aktiv nebo hospodářských výhod, které náleží fyzickým nebo právníckým osobám, skupinám nebo nestátním útvarům, jsou jimi vlastněny nebo jsou v jejich držbě“,
- F. vzhledem k tomu, že čl. 275 druhý pododstavec SFEU také stanoví, že „Soudní dvůr Evropské unie však má pravomoc [...] rozhodovat o žalobách podaných za podmínek stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci této smlouvy, které se týkají přezkumu legality rozhodnutí, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právníckým osobám, přijatých Radou na základě hlavy V kapitoly 2 Smlouvy o Evropské unii“,

⁽¹⁾ Omezujících opatření je více typů a zahrnují řadu opatření, jako jsou embargo na vývoz zbraní, obchodní sankce, finanční/hospodářské sankce, zmrazení aktiv, zákaz letů, omezení vstupu do určitých zemí, diplomatické sankce, bojkot sportovních a kulturních akcí a přerušování spolupráce s třetími zeměmi.

Středa 16. prosince 2009

- G. vzhledem k tomu, že čl. 16 odst. 2 SFEU vyzývá Evropský parlament a Radu, aby přijaly „pravidla o ochraně fyzických osob při zpracovávání osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a členskými státy, pokud vykonávají činnosti spadající do oblasti působnosti práva Unie, a pravidla o volném pohybu těchto údajů“; vzhledem k tomu, že tento článek také stanoví, že „dodržování těchto pravidel podléhá kontrole nezávislými orgány“; vzhledem k tomu, že z uvedeného vyplývá, že výše zmíněná pravidla se uplatní také na zpracovávání osobních údajů prováděné orgány Unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky; vzhledem k tomu, že článek 39 SEU (který je součástí kapitoly 2 nazvané „Zvláštní ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice“) je třeba chápat jako odchylku z článku 16 SFEU, který stanoví, že Rada přijímá „rozhodnutí, které stanoví pravidla o ochraně fyzických osob při zpracovávání osobních údajů členskými státy, pokud vykonávají činnosti spadající do oblasti působnosti této kapitoly, a pravidla o volném pohybu těchto údajů“; vzhledem k tomu, že stejně jako čl. 16 odst. 2 SFEU, také tento článek stanoví, že „dodržování těchto pravidel podléhá kontrole nezávislými orgány“;
- H. vzhledem k tomu, že ve výše uvedené věci *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* Soudní dvůr zrušil nařízení (ES) č. 881/2002, v rozsahu ve kterém se vztahovalo na Yassina Abdullaha Kadiho a na Al Barakaat International Foundation, a uvedl, že orgán Společenství, který podle nařízení (ES) č. 881/2002 rozhodne o zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů určitého jednotlivce či subjektu, jim musí sdělit důvody, na nichž své rozhodnutí zakládá, aby byla dodržena práva obhajoby, a zejména právo být vyslechnut a právo na soudní přezkum; Soud dále uvedl, že vzhledem k tomu, že tyto osoby či subjekty nebyly informovány o skutečnostech svědčících v jejich neprospěch, nemohly tudíž před soudem Společenství ani za uspokojivých podmínek chránit svá práva ve vztahu k těmto informacím,
- I. vzhledem k tomu, že Soud prvního stupně Evropských společenství ve své judikatuře zdůraznil, že soudní přezkum je tím spíše nezbytný, představuje-li jedinou procesní záruku zajišťující spravedlivou rovnováhu mezi potřebou bojovat proti mezinárodnímu terorismu a ochranou základních práv⁽¹⁾; vzhledem k dřívějším rozsudkům, jimiž Soud prvního stupně (spojené věci T-110/03, T-150/03 a T-405/03, *Sison v. Rada*)⁽²⁾ potvrdil platnost tří po sobě následujících rozhodnutí Rady zakázat právníkům Joseho Marii Sisona přístup k dokumentům, na nichž se zakládalo rozhodnutí Rady připojit jej na seznam osob, na které se na základě čl. 2 odst. 3 nařízení (ES) č. 2580/2001 vztahují specifická omezující opatření,
- J. vzhledem k tomu, že studie zdůraznily, že „ve vnitrostátních systémech je zmrazení aktiv dočasným opatřením přijímaným před tím, než soud rozhodne, zda byla daná osoba zapojena do trestné činnosti“; vzhledem k tomu, že je třeba uvést, že na úrovni OSN a EU nelze tyto sankce považovat za dočasná opatření přijatá před rozhodnutím soudu, ale za opatření, která toto rozhodnutí *de facto* nahrazují⁽³⁾,
- K. vzhledem k tomu, že rezoluce Rady bezpečnosti OSN S/RES/1822 (2008) přinesla některá zlepšení, pokud jde o: povinnost zveřejnit důvody, na nichž se zakládá rozhodnutí zařadit danou osobu na uvedený seznam na internetových stránkách Výboru pro sankce; povinnost členských států přijmout v souladu se svými právními předpisy a postupy veškerá možná opatření s cílem osobám či subjektům zařazeným na seznam tuto skutečnost včas písemně sdělit, nebo je o ní informovat jinak, přičemž součástí tohoto oznámení musí být také kopie zveřejnitelných částí vyličení skutkové podstaty a jiné relevantní informace; vytvoření „kontaktního místa“, kde si mohou osoby uvedené na „černé listině“ stěžovat⁽⁴⁾; úplný přezkum všech jmen uvedených na konsolidovaném seznamu,
- L. vzhledem k tomu, že dosud neexistuje žádný mezinárodní právní mechanismus, který by umožňoval zkontrolovat a přezkoumat přesnost údajů, na kterých se zakládá rozhodnutí Výboru pro sankce OSN o zařazení na „černou listinu“, a nezbytnost a přiměřenost přijatých opatření; vzhledem k tomu, že dotčená osoba doposud nemá právo na přístup k soudu či kvazisoudnímu orgánu na úrovni OSN⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Věc T-228/02, *Organizace Mudžáhidů iránského lidu v. Rada*, Sb. rozh. 2006, s. II-4665, bod 155.

⁽²⁾ Sb. rozh. 2005, s. II-1429.

⁽³⁾ I. Cameron, „Respecting Human Rights and Fundamental Freedoms and EU/UN Sanctions: State of Play“ (Situační v oblasti dodržování lidských práv a základních svobod v rámci sankcí EU a OSN), říjen 2008, studie, tematická sekce Vnější vztahy, Generální ředitelství pro vnější politiky Unie, s. 21.

⁽⁴⁾ V zásadě pouze úřad shromažďující stížnosti.

⁽⁵⁾ Viz Cameron, s. 37, *ibid.*

Středa 16. prosince 2009

Potřeba soudržného a jednoznačného přístupu a řádného zapojení Parlamentu

1. domnívá se, že je důležité zvážit zavedení obecného rámce pro všechny cílené sankce uplatňované EU proti fyzickým či právnickým osobám, subjektům či orgánům, který by zaručoval dodržování základních práv osob, proti nimž jsou sankce namířeny;

2. domnívá se, že konkrétně v oblasti protiteroristických sankcí je rozdíl mezi „vnějšími“ a „vnitřními“ hrozbami v praxi jen obtížně odůvodnitelný, zejména pokud by tyto sankce mohly omezit také práva, která dává Listina ⁽¹⁾ občanům EU a osobám pobývajícím na jejím území; domnívá se, že by měl být na základě článku 75 SFEU vytvořen právní rámec pro opatření týkající se pohybu kapitálu a plateb, jako je zmrazení peněžních prostředků, finančních aktiv nebo hospodářských výhod, které náležejí fyzickým nebo právnickým osobám, skupinám nebo nestátním útvarům, jsou jimi vlastněny nebo jsou v jejich držbě, včetně omezujících opatření zaměřených proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem (jak uvádí také Výbor pro právní záležitosti); takový přístup by umožnil dosáhnout řádné úrovně demokratické odpovědnosti prostřednictvím zapojení Parlamentu v rámci postupu spolupráce (řádného legislativního postupu); mělo by být také řádně zohledněno vhodné zapojení vnitrostátních parlamentů;

3. je přesvědčen, že pokud jde o budoucí opatření, např. omezující opatření vůči Zimbabwe a některá zvláštní omezující opatření namířená proti některým fyzickým a právnickým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci v Somálsku přijatá na základě čl. 215 odst. 2 SFEU, bylo by vhodné zohlednit nepovinnou konzultaci Parlamentu (v souladu s tzv. „slavnostní deklarací o Evropské unii“, kterou učinila Evropská rada ve Stuttgartu dne 19. června 1983 a která tuto nepovinnou konzultaci umožňuje v mezinárodních otázkách, a to i v případě, že ji Smlouvy nestanoví); takový přístup lze považovat za odpovídající duchu Lisabonské smlouvy i původní pravomoci Parlamentu v této oblasti (tj. konzultaci);

4. opět požaduje, aby bylo každoročně důkladně přezkoumáváno uplatňování ustanovení předepisujících omezující opatření a jejich účinnost, společně s řádným a včasným informováním Parlamentu o těchto záležitostech; domnívá se v tomto ohledu, že by pro sankce měla být vždy stanovena jednoznačná měřítká;

5. žádá Komisi, aby vytvořila síť nezávislých odborníků, která by Radě podle situace nabízela nejúčinnější omezující opatření a pravidelně předkládala zprávu o vývoji situace na základě předem stanovených kritérií a cílů a která by případně předkládala zlepšovací návrhy pro uplatňování sankcí; domnívá se, že vytvoření takové sítě zlepší transparentnost a obecnou diskusi o sankcích a posílí také uplatňování a průběžné monitorování sankcí v jednotlivých případech;

6. poukazuje na skutečnost, že činnost nevládních organizací výrazně napomáhá rozvoji, demokracii a dodržování lidských práv a že by mohlo být užitečné konzultovat s těmito organizacemi politiky EU v oblasti boje proti terorismu s cílem získat cenné informace o situaci na tomto poli; poukazuje dále na skutečnost, že represivní protiteroristická opatření by neměla být překážkou pro realizaci cílů těchto organizací v oblasti rozvoje, demokracie a lidských práv;

7. zdůrazňuje, že následující poznámky se vztahují mj. k obsahu návrhů, které byly Komisí předloženy na základě minulého právního rámce, a v současnosti jsou tudíž s ohledem na právní rámec stanovený Lisabonskou smlouvou zastaralé; upozorňuje na skutečnost, že veškeré odkazy na rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾ je třeba považovat za zastaralé;

⁽¹⁾ Viz Cameron, s. 16-17, *ibid.*

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Středa 16. prosince 2009

Omezující opatření zaměřená proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, organizací Al-Kajdá a Talibanem

8. upozorňuje na skutečnost, že k naplnění svého odhodlání bojovat proti terorismu a současně dodržovat lidská práva lze zmrazení prostředků a hospodářských zdrojů určitých osob, skupin a subjektů považovat za vhodný nástroj; zdůrazňuje, že provádění těchto opatření musí neustále doprovázet silné a adekvátní záruky, které zohledňují obzvláště závažné dopady zařazení dotyčného jednotlivce či organizace na „černou listinu“; připomíná, že pokud jde o omezující opatření zaměřená proti určitým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, uplatňuje se článek 75 SFEU;

9. upozorňuje, že je třeba provést důkladný přezkum značných trestněprávních dopadů protiteroristických sankcí a že je třeba nalézt vhodné opravné prostředky na vnitrostátní úrovni proti zařazení na „černou listinu“;

10. připomíná, že postupy zařazení na listinu a vyřazení z ní, pokud jde o režimy sankcí OSN a EU, jsou ostře kritizovány pro nedostatečnou ochranu základních práv (a to jak procesněprávní tak hmotněprávní povahy) a nedostačující právní jistotu; vítá tudíž nedávné iniciativy na úrovni EU, které si kladly za cíl vyřešit výše uvedené nedostatky; s politováním však konstatuje, že především Rada projevila jen omezenou snahu zajistit, aby nařízení (ES) č. 881/2002 po své revizi dodržovalo základní práva dotčených osob a subjektů;

11. pokud se jedná o důvody zařazení na seznam, které musí být poskytnuty, není si jist, zda návrh Komise a text Rady dodržují podmínky stanovené ve výše uvedeném rozsudku ve věci *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise*, který uvádí povinnost sdělit důvody, o něž se v daném případě opírá zápis jména určité osoby nebo názvu určitého subjektu na seznam, přičemž věnuje zvláštní pozornost právu dotčených osob či subjektů být informováni o skutečnostech svědčících v jejich neprospěch;

12. zdůrazňuje, že tyto skutečnosti jsou v některých případech založeny především na informacích poskytnutých tajnými službami, jejichž činnost se může řídit zvláštními vnitrostátními pravidly; opakuje svůj postoj z roku 2008, podle kterého by tzv. privilegium exekutivy nemělo bránit právu na spravedlivý proces, ani vést k beztrestnosti v případech porušování mezinárodního práva; vyzývá v tomto ohledu vnitrostátní parlamenty, aby vykonávaly plný dohled nad činností svých vlád a začaly plně a co nejdříve uplatňovat evropský právní rámec založený na článku 15 SFEU; opakuje, že je nezbytné seznámit Parlament s prací, kterou doposud odvedla již existující Konference kontrolních výborů pro zpravodajské služby členských států (Conference of Oversight Committees of the Intelligence Bodies of the Member States);

13. vyzývá k tomu, aby bylo plně a včas provedeno vyhodnocení účinnosti režimů sankcí EU a OSN zaměřených proti terorismu; se znepokojením navíc konstatuje, že protiteroristické sankce mají zřejmě v četných regionech spíše negativní dopady na řešení konfliktů a úsilí o rozvoj, a naléhavě žádá, aby byl tento faktor zohledňován při vyhodnocování těchto opatření;

14. domnívá se, že je třeba urychleně usilovat o zdokonalení postupu OSN při zařazování na listinu a vyřazování z ní a že by členské státy měly usilovat o zlepšení svých interních postupů uplatňování cílených sankcí, jak navrhovala výše uvedená zpráva a dodatek Výboru pro právní záležitosti a pro lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy;

Určitá omezující opatření vůči Zimbabwe a některá zvláštní omezující opatření namířená proti některým fyzickým a právnickým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci v Somálsku

15. je přesvědčen, že záměr společného postoje Rady 2008/632/SZBP a následného návrhu (návrhu nařízení), jímž se oblast působnosti omezujících opatření rozšiřuje na jednotlivce a subjekty odpovědné za porušování lidských práv v Zimbabwe mimo vládu této země, je třeba uvítat, stejně jako uvedení této legislativy v soulad s nedávnými rozsudky Soudního dvora v oblasti základního práva na spravedlivý proces u osob a subjektů, které jsou předmětem omezujících opatření;

Středa 16. prosince 2009

16. domnívá se, že je nezbytné provádět důkladné monitorování s cílem vyhodnotit, zda důvody, na nichž se zakládají omezující opatření, trvají i nadále, a přezkoumat způsob, jak by mohla být omezující opatření doplněna důvěryhodnými pobídkami na podporu demokracie a dodržování lidských práv v Zimbabwe;

17. vítá a podporuje ustanovení, která zajistí, aby EU dodržovala své mezinárodní závazky a neprodleně uplatnila cílené sankce přijaté OSN vůči osobám a subjektům, které se účastnily činnosti ohrožující mír, bezpečnost či stabilitu Somálska nebo takovou činnost podporovaly, jednaly v rozporu s embargem na vývoz zbraní nebo bránily dodávání humanitární pomoci;

18. není si však jist, jak již bylo zdůrazněno výše, zda jsou texty navrhované Komisí týkající se informací poskytovaných osobám uvedeným na seznamu o důvodech, o něž se opírá zápis jména určité osoby nebo názvu určitého subjektu na seznam, a o jejich právech - s ohledem na výše uvedenou věc *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* - dostatečné;

19. upozorňuje na skutečnost, že jak zdůraznil Výbor pro právní záležitosti, článek 215 SFEU by se na tato opatření mohl uplatnit, avšak musel by být splněn soubor podmínek, např. skutečnost, že se opatření musí zakládat na návrhu místopředsedkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a musí zahrnovat nezbytná ustanovení o právních zárukách;

20. domnívá se, že je třeba zohlednit článek 291 SFEU při přijímání prováděcích opatření, použije-li se jako právní základ budoucích návrhů článek 215 SFEU;

Aspekty ochrany osobních údajů

21. vítá nová ustanovení v návrhu Komise týkající se textu o organizaci Al-Kajdá, ale současně upozorňuje na připomínky evropského inspektora ochrany údajů týkající se ochrany osobních údajů, se zvláštním důrazem na vyjasnění výjimek z uplatňování zásad ochrany osobních údajů, které se mohou ukázat jako nezbytné, a právo na přístup k utajovaným informacím; poukazuje na skutečnost, že tyto výhrady evropského inspektora ochrany údajů lze uplatnit obdobně na všechny tři návrhy Komise; s politováním konstatuje, že text Rady vypouští jednoznačný odkaz v čl. 7e odst. 5 na práva osob, o nichž jsou údaje shromažďovány, vyplývající z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁾, které je zmíněno pouze v čl. 7d odst. 1;

22. poukazuje na skutečnost, že případné předávání údajů třetím zemím a mezinárodním organizacím by mělo být v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 45/2001, aby byla zajištěna odpovídající ochrana těchto údajů; v tomto směru by mohlo být zapotřebí začlenit do návrhu další ustanovení a dosáhnout také ujednání s OSN; konstatuje, že návrh ponechává odpovědnost, která by mohla vyvstat v případě protiprávního zpracování a zveřejnění osobních údajů, nedotčenou;

23. zdůrazňuje, že příslušné oznámení dotčeným osobám a subjektům, jež požaduje Soudní dvůr, by mělo být co možná nejúplnější a že by mělo být vyjasněno, jaké informace o fyzických osobách uvedených na seznamu budou obsaženy v přílohách ⁽²⁾;

24. bere na vědomí, že nezávislé orgány pro ochranu údajů mohou hrát důležitou úlohu při ověřování toho, zda jsou osobní údaje obsažené v „černých listinách“ s údaji o teroristech zpracovávány v souladu se zákonem, a tudíž hrát kvazisoudní úlohu, která by mohla účinně doplňovat dohled soudních orgánů ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ Bylo by např. možné pozměnit znění aktu, tak aby uváděl, že „příloha [...] zahrnuje pouze informace nezbytné pro účely ověření totožnosti fyzických osob uvedených na seznamu a v každém případě nezahrnuje více než informace uvedené v písmenech a) až [...]“.

⁽³⁾ Viz H. Hijmans a A. Scirocco „Shortcomings in EU Data Protection in the Third and Second Pillars. Can the Lisbon Treaty be expected to help?“ (Nedostatky evropské ochrany údajů ve třetím a druhém pilíři: přináší Lisabonská smlouva nápravu?), *Common Market Law Review*, 2009, s. 1512.

Čtvrtek 17. prosince 2009

25. domnívá se, že je krajně důležité, aby byl obecný rámec ochrany údajů zmíněný v článku 16 SFEU co nejdříve přijat a aby byla také přijata zvláštní pravidla uvedená v článku 39 SEU;

*

* *

26. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, vládám a parlamentům členských států a generálním tajemníkům Organizace spojených národů a Rady Evropy.

Zdokonalení právního rámce, pokud jde o přístup k dokumentům v návaznosti na vstup Lisabonské smlouvy v platnost

P7_TA(2009)0116

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2009 o potřebném zdokonalení právního rámce, pokud jde o přístup k dokumentům v návaznosti na vstup Lisabonské smlouvy v platnost, nařízení (ES) č. 1049/2001

(2010/C 286 E/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, Smlouvu o fungování Evropské unie, Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na otázky ze dne 9. listopadu 2009 položené Komisi a Radě o potřebném zdokonalení právního rámce, pokud jde o přístup k dokumentům v návaznosti na vstup Lisabonské smlouvy v platnost (ES) č. 1049/2001 (O-0123/2009 – B7-0231/2009, O-0122/2009 – B7-0230/2009), a s ohledem na rozpravu během plenárního zasedání dne 15. prosince 2009,
- s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Unie „staví jednotlivce do středu své činnosti tím, že zavádí občanství Unie a vytváří prostor svobody, bezpečnosti a práva“ (preambule Listiny základních práv) a vzhledem k tomu, že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a subjektů Unie bez ohledu na použitý nosič“ (článek 42 Listiny základních práv),
- B. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva mění „nejen právní základ nařízení, kterým se řídí přístup k dokumentům, ale i právní rámec, v němž má toto nařízení fungovat, zejména pokud jde o vztah mezi orgány Unie a občanem“⁽¹⁾,
- C. vzhledem k tomu, že tento vztah by měl být od nynějška ohraničen demokratickými zásadami stanovenými v nové hlavě II Smlouvy o EU, v níž se uvádí, že „...dodržuje Unie zásadu rovnosti svých občanů, kterým se dostává od jejích orgánů, institucí a jiných subjektů stejné pozornosti“ (článek 9) a každý „občan má právo podílet se na demokratickém životě Unie. Rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbližší občanům“. (čl. 10 odst. 3),
- D. vzhledem k tomu, že hybnou silou úplné integrace Evropského společenství do EU i zrušení mezi-vládního systému, který stále platí pro soudní a policejní spolupráci v trestních věcech, byla vůle členských států dále „posílit demokratickou povahu a efektivní fungování orgánů“ (preambule Smlouvy o EU),

⁽¹⁾ Stanovisko právní služby EP ze dne 10. října 2009, odstavec 3.